

Módszertan

Halálozás: (az ENSZ ajánlásának megfelelően) az élet minden jelének végleges elmúlása az élvészületés megtörténte után bármikor, azaz az életműködésnek a születés utáni megszűnése, a feléledés képessége nélkül.

Halálozási arányszám: a nem és kor szerinti halálozások ezer megfelelő nemű és korú népességre jutó száma, évközepi népességre számítva.

Halálok: mindazon betegség, kóros állapot vagy sérülés, amely a halált kiváltotta, vagy ahhoz hozzájárult, valamint olyan baleset vagy erőszak körülménye, amely halálos sérülést okozott. A *halálok szerinti csoportosítás* a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója – BNO X. – részletes listája (A00–Y98) alapján készült. A visszatekintő adatokat a BNO X. revízió alapján átdolgoztuk.

Standardizált halandósági hányados (SHH): az egyes területi egységek (megyék) népességének kormegoszlásával súlyozott nyers halálozási arányszámok az országos nyers halálozási arányszám százalékában kifejezve. Számítása: standard súlyoknak az egyes megyék népességének (ha a mutatót nemekre számítjuk, akkor az adott nem népességének) ötéves korcsoportjait tekintjük, míg a korcsoportos arányszámok az ország ötéves korcsoportjaiban bekövetkezett halálozások és a korcsoportok népességének hányadosa. A fentiek felhasználásával számított standardizált nyers területi halálozási arányszámokat hasonlítjuk össze az országos nyers halálozási arányszámmal.

Elvesztett potenciális életévek: egy meghalt által a 0–70 év potenciális élettartamból le nem élt évek száma. Itt az elvesztett potenciális élettartamnak az érintett (70 év alatti) népesség százezer főjére vonatkoztatott nyers és standardizált rátáit közöljük. A standardizálást az európai standardnépesség korösszetétele szerint végeztük. Ez a ráta a 70 év feletti korcsoportokra 0.

Methodology

Death: (according to the recommendation of the UN) final passing away of all signs of life at any time after live birth, i.e. cessation of all life-functions without the capability of revival.

Death rate: the ratio of deaths by sex and age calculated to thousand mid-year population of the corresponding sex and age

Cause of death: all those diseases, morbid conditions or injuries which either resulted in or contributed to death as well as the circumstance of an accident or violence which caused a fatal injury. The grouping by causes of death was prepared on basis of the detailed list (A00–Y98) of the Xth revision of the International Classification of Diseases – ICD X. The retrospective data were revised on basis of the ICD X.

Standardized mortality ratio: regional crude death rates calculated with the population of a county age-structure and with the country-level five-year age group mortality rates of the given year expressed as a percentage of the country-level crude mortality rate. Calculation method: five-year age-groups of counties population are taken as standard weights (if calculated for sexes, the population of the respective sex), while rates by age-groups are the ratio of deaths in the country and population of the relevant age-group. Standardized regional crude death rates calculated in this way are compared to the national crude death rate.

Lost potential years: the number of years not lived by the deceased from the potential lifetime of 0–70 years. The crude and standardized rates of the lost potential lifetime per hundred thousand concerned population (below the age of 70) are indicated. Standardization has been made according to the age-structure of the european standard population. For the age-groups over 70 years this rate is 0.

